

تحلیلی بر مکان‌یابی پارکینگ‌های عمومی: نمونه موردی منطقه ۱ شهر اهواز

کوروش لطفی^۱، نفیسه توحیدی پور^۲، آرزو ابریشم کار^۳

۱- گروه شهرسازی واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (E-mail:kouresh47@yahoo.com)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (E-mail:Nafiseh.tohidipour@outlook.com)

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (E-mail:Architectar13_ar66@yahoo.com)

واژگان کلیدی

مکان‌یابی پارکینگ، پارکینگ عمومی، پارکینگ عمومی منطقه یک اهواز، شهر اهواز

مقدمه

در کشورهای در حال توسعه با ورود به عصر جدید و رواج استفاده از خودرو در مناطق شهری مشکلات فراوانی در سطوح مختلف شهری به وجود آمده است که در زمینه حمل‌ونقل می‌توان به عدم گنجایش شبکه‌های شهری برای خودروهای موجود، افزایش آلودگی، ایجاد ترافیک، افزایش تصادفات و عدم وجود فضاهای پارکینگ در سطوح مختلف اشاره نمود. مدیریت و هدایت جابجایی انسان و کالا در سطح معابر یک شهر، با هدف افزایش سرعت، امنیت و کاهش هزینه حمل‌ونقل مهمترین هدف ایجاد سیستم‌های حمل‌ونقل شهری بوده و کارکرد این سیستم وابسته به وجود زیرساخت‌های لازم و نیز قرارگیری مناسب اجزای مختلف آن و هماهنگی این اجزا با یکدیگر است. یکی از مهمترین زیرساخت‌های سیستم حمل‌ونقل، پارکینگ‌های عمومی هستند که نقش عمده‌ای در کاهش پارک حاشیه‌ای و روانی ترافیک ایفا می‌کنند. درواقع پارکینگ، بخشی از اراضی شهری است که جهت توقف وسایط نقلیه در نظر گرفته شده است. پارکینگ‌های عمومی به‌عنوان یکی از اجزای مهم یک سیستم حمل‌ونقل شهری مدرن، وظیفه فراهم آوردن سطوحی برای خارج کردن ترافیک ساکن از سیستم ارتباط شهری و در نتیجه کاهش شلوغی مرکز شهر را بر عهده دارند. نامناسب بودن محل پارکینگ‌ها و پراکندگی غیراصولی آن‌ها باعث می‌شود که پارکینگ‌ها کارایی خود را از دست داده و باعث افزایش ترافیک شوند که این امر می‌تواند پیامدهایی چون افزایش تصادفات، افزایش مصرف سوخت، افزایش آلودگی هوا و آلودگی صوتی را به همراه داشته باشند (المدرسی، ۱۳۹۳). مکان‌یابی پارکینگ‌های عمومی، توزیعی مناسب است که با توجه به کاربری‌های پیرامون آن مانند مناطق جذب سفر (مراکز خرید، اداری و تفریحی) پارکینگ جدید بتواند با قرار گرفتن در فاصله‌ای متناسب باعث دسترسی بهینه افراد به آن همراه با احساس امنیت برای وسایل نقلیه خود شوند. مکان‌یابی پارکینگ تحت تأثیر معیارهای و متغیرهای مختلفی انجام می‌شود. (قنبری، ۱۳۹۰)

هدف از این پژوهش بررسی وضعیت مکان‌یابی پارکینگ‌های موجود و همچنین معیارهای خاص پارکینگ در منطقه یک اهواز می‌باشد. این منطقه به دلیل حجم بالای تردد خودروها و نیز تراکم مراکز تجاری و خدماتی و درمانی از مناطق پرترافیک شهر اهواز می‌باشد و با توجه به مرکزیت و تراکم کاربری‌های مهم در منطقه یک کلان‌شهر اهواز، ناحیه مذکور به‌عنوان قلمرو این پژوهش استفاده شده است.

مسئله تحقیق